

Sandvikens Kommun

Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling

Bessemerskolan, Naturvetenskapliga programmet
Läsår 2019 - 2020

Sandvikens kommuns Vision 2025

Vi gör skillnad och bildar framtid!

Vi har en skola för alla, där vi gör varandra bättre!

Vi är intresserade, engagerade och respektfulla

På programmet syns det genom att:

Vi arbetar aktivt för att det inte ska förekomma diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling.

BESSEMERSKOLAN

Grunduppgifter

Program

Naturvetenskapliga programmet

Planen gäller från och till den

2019-03-31 till 2020-03-31

Elevernas delaktighet

Planen har utformats utifrån en kartläggning (enkät) inom programmet såväl som att elever deltagit i en undervisningsinsats gällande normkritiskt tänkande i åk1. Elevskyddsombudet har inbjudits att delta i likabehandlingsprocessen.

Personalens delaktighet

Hela arbetslaget är delaktigt i diskussioner och utvärdering av likabehandlingsplanen och reviderar dess innehåll utefter behov och enkätresultat.

Vårdnadshavares delaktighet

I årskurs 1 erhåller vårdnadshavare information om planen och dess innehåll av mentorer i samband med första föräldramötet. Återkoppling görs i samband med utvecklingssamtal i senare årskurserna. Planen finns tillgänglig via skolans läroplattform.

Förankring av planen

Elever får information om likabehandlingsplan vid klassråd, föräldramöte och introduktionssamtal.

Utvärdering från föregående årsplan

- undersöka, analysera, aktiva åtgärder, utvärdera och följa upp samt ta fram riktlinjer för nästa årsplan

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärderingen har skett genom likabehandlingsplanen och likabehandlingsenkäten har diskuterats och analyserats vid arbetslagsmöten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Utvärdering av fjolårets plan har skett i arbetslaget. Likabehandlingsansvarig har haft huvudansvaret för utvärderingen. Elevskyddsombud har givits möjlighet att delta i presentation och analys av enkätresultat.

Resultatet av utvärderingen av fjolårets plan

Fjolårets plan (18/19) har till stor del genomförts.

De främjande insatserna var:

- Förhindrande av kränkande behandling/trakasserier genom gruppaktiviteter som introduktionslabb naturvetenskapligt arbetssätt hösten åk 1, brännbollsturnering, lärarstyrd gruppindelning vid laborationer och grupparbeten.
- Tema om genus i Sv1 genomfördes för att motverka diskriminering p.g.a. kön.
- I religionskursen gavs grundläggande kunskaper inom etnisk tillhörighet, syfte att motverka diskriminering p.g.a. religion eller annan trosuppfattning.

De förebyggande insatserna var:

- Insatser i Bi2 inom området sexuell identitet och HBTQ-frågor för att förebygga diskriminering inom detta område.
- Insatser i samhällskunskap där ”eleverna får en möjlighet att reflektera och diskutera etnicitet samt religion eller annan trosuppfattning, vilket syftar till ökad förståelse av området och minskar risken för eventuell kränkande behandling”.
- Inom mentorsuppdraget föra dialog om muntlig och psykisk diskriminering. Dialogen initierades på introduktionssamtalet i årskurs 1 HT och följs upp på följande utvecklingssamtal genom att fokusera på bemötande och språkbruk.

Analys av resultatet (fiskbensanalys, gapanalys eller liknande)

Resultatet av dylika åtgärder är naturligtvis svåra att mäta. En mängd faktorer spelar in, både i verkligheten och när eleverna besvarar enkäten. I regel är det procentuellt få elever som uppger att de blir kränkta/trakasserade, kanske någon/några per klass. Om tex andelen kränkta elever inom ett område från ett år till ett annat minskar från 2 elever till 1 elev så blir det ju strikt matematiskt en stor minskning, men det är vanskligt att övertolka detta. Man får ha med i beräkningen att slump och faktorer som inte har med själva åtgärderna också spelar in. Vi får nog lita på vår förmåga att bedöma vilka åtgärder som gör nytta oavsett om det är svårt att exakt mäta värdet av dem.

Kommande årsplan**Kartläggning**

Kartläggningsmetod: Exempelvis likabehandlingsenkät, kommunenkät samt egna kartläggningar

Hur har eleverna involverats i kartläggningsarbetet

Eleverna har fått information om diskrimineringsgrunder och deltagit i enkäten. Tex har skillnader mellan diskriminering och trakasserier diskuterats och själva förfarandet med enkät och likabehandlingsplan har förklarats. Eleverna har sedan besvarat enkäten.

Hur har personalen involverats i kartlägningsarbetet

Genom diskussioner på arbetslagsmöten och sedan en gemensam analys av enkätsvaren.

Beskriv resultatet av kartläggningen

Visas av sammanställningen av elevenkäten.

Beskriv resultatet av analysen

NA-programmet har utifrån enkätsvaren och tidigare erfarenheter identifierat några områden där arbete kan bedrivas, förebyggande och främjande, se nedan.

Förebyggande arbete – kommande årsplan

Arbetet med åtgärder för att förebygga de risker som kan uppstå eller det som finns i verkligheten, efter identifierat behov via t.ex. kartläggningarna ovan, händelser eller iakttagelser.

Åtgärd 1**Område där det finns risk att problem uppstår**

Att förbättra resultatet gällande frågan om elever får ha vänskapsrelationer med det andra könet såväl som att stärka kamratskap och förståelsen för varandra som individer, det vill säga behandla varandra med respekt. Baserat på enkätresultat.

Diskrimineringsgrund

Kön och Sexuell läggning

Beskriv åtgärd

Förhindrande av kränkande behandling/trakasserier genom gruppaktiviteter som introduktionslaboration i naturvetenskapligt arbetssätt hösten åk 1, brännbollsturnering, lärarstyrd gruppindelning vid laborationer och grupparbeten.

Motivera åtgärden

Aktiviteterna syftar till att eleverna på ett naturligt sätt ska lära sig att samarbeta med varandra i grupper där de inte själva styr över indelningen. Grupper som blir blandade vad gäller kön och grupper som bryter upp statiska och ibland stigmatiserande kamratkonstellationer.

Beskriv hur ni kommer att göra uppföljningen

Diskussioner i arbetslaget.

Beskriv hur ni kommer att göra analysen (fiskbensdiagram, gapanalys eller liknande)

Analys av enkätsvar 2019, diskussioner i arbetslaget.

Ansvarig

Arbetslaget.

Datum när det ska vara klart (lägg in i programmets kalendarium/hypergene)

2020-03-31.

Åtgärd 2

Område där det finns risk att problem uppstår

Kränkande behandling/Trakasserier

Diskrimineringsgrund

Religion och etnisk tillhörighet.

Beskriv åtgärd

Inom ämnet religion ska det fokuseras lite extra på vikten av religionsfrihet och rätten att uttrycka sin egen religion.

Motivera åtgärden

Utifrån enkätresultaten, behov finns av detta.

Beskriv hur ni kommer att göra uppföljningen

Diskussion av genomfört moment, analys av nästa års enkätsvar.

Beskriv hur ni kommer att göra analysen (fiskbensdiagram, gapanalys eller liknande)

Se ovan.

Ansvarig

Arbetslaget och religionsläraren.

Datum när det ska vara klart (lägg in i programmets kalendarium/hypergene)

2020-03-31.

Åtgärd 3

Område där det finns risk att problem uppstår

Trakassering/Diskriminering

Diskrimineringsgrund

Sexuellt trakasserade språkbruk.

Beskriv åtgärd

Arbetslaget lyfter problemet på mentorstid och I svenska 1 inom blocket språksociologi, för att betona att det inte är acceptabelt att trakassera andra med ett sexuellt nedsättande språkbruk.

Motivera åtgärden

Enkätresultat.

Beskriv hur ni kommer att göra uppföljningen

Diskussion av genomfört moment, analys av nästa års enkätsvar.

Beskriv hur ni kommer att göra analysen (fiskbensdiagram, gapanalys eller liknande)

Se ovan.

Ansvarig

Arbetslaget och svenskaläraren.

Datum när det ska vara klart (lägg in i programmets kalendarium/hypergene)

2020-03-31.

Främjande arbete – kommande årsplan

Åtgärder *måste* kopplas till *samtliga* diskrimineringsgrunder, integrerat t.ex. i ämnet, på mentorstiden eller på programveckor. Motverka trakasserier och sexuella trakasserier.

Trakasserier = kränkning kopplad till diskrimineringsgrund.

(Kön, Sexuell läggning, Könsoverskridande identitet eller uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning/Bristande tillgänglighet, Ålder)

Åtgärd 1**Diskrimineringsgrund/-er**

Kön, könsidentitet och sexuell läggning.

Beskriv åtgärd

Likabehandling utifrån könstillhörighet vävs in i det ordinarie arbetet genom att alla elever möter dessa frågor i avslutningen av Bi 2. Frågorna behandlas utifrån ett biologiskt perspektiv där könsbestämning, könsidentitet, sexuell läggning och sociala normer diskuteras. Vad gäller attityder görs historiska, geografiska och kulturella jämförelser för att ge en bredare bild av ämnet. En Power Point (PP sex och livscyklar) har skrivits för ändamålet och används som grund för diskussionerna. Expertis i form av föreläsare David Berjlund bjuds in, alla elever får höra ett föredrag om HBTQ-frågor av honom någon gång under gymnasietiden.

Beskriv hur ni kommer att göra uppföljningen

Diskussioner med eleverna efter genomfört moment. Även uppföljning via enkätsvar.

Beskriv hur ni kommer att göra analysen (fiskbensdiagram, gapanalys eller liknande)

Diskussioner med eleverna efter genomfört moment. Även uppföljning via enkätsvar.

Ansvarig

Biologiläraren Magnus Hillman

Datum när det ska vara klart (lägg in i programmets kalendarium/hypergene)

2020-03-31.

Åtgärd 2**Diskrimineringsgrund/-er**

Etnicitet/religion eller annan trosuppfattning.

Beskriv åtgärd

Inom ämnet Samhällskunskap tas frågor om kränkande behandling och fördomar kring exempelvis etnisk tillhörighet upp och diskuteras genom film, lärobok och gruppövningar. Inom ämnena historia och religion tas även dessa frågor upp med liknande metodik.

Beskriv hur ni kommer att göra uppföljningen

Diskussioner med eleverna efter genomfört moment. Även uppföljning via enkätsvar.

Beskriv hur ni kommer att göra analysen (fiskbensdiagram, gapanalys eller liknande)

Diskussioner med eleverna efter genomfört moment. Även uppföljning via enkätsvar.

Ansvarig

Samhällskunskapsläraren.

Datum när det ska vara klart (lägg in i programmets kalendarium/hypergene)

2020-03-31.

Åtgärd 3**Diskrimineringsgrund/-er**

Kränkningar i sociala medier samt trakasserande språkbruk.

(Kön, Sexuell läggning, Könsoverskridande identitet eller uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning/Bristande tillgänglighet, Alder)

Beskriv åtgärd

Till mentorsuppdraget hör att på utvecklingssamtalet föra dialog om muntlig och psykisk diskriminering. Dialogen initieras på introduktionssamtalet i årskurs 1 HT och följs upp på följande utvecklingssamtal genom att fokusera på bemötande och språkbruk

Ett tema i samhällskunskap om näthat, sociala medier och källkritik genomförs i samhällskunskap 1b.

Beskriv hur ni kommer att göra uppföljningen

Diskussioner med eleverna efter genomfört moment. Även uppföljning via enkätsvar.

Beskriv hur ni kommer att göra analysen (fiskbensdiagram, gapanalys eller liknande)

Diskussioner med eleverna efter genomfört moment. Även uppföljning via enkätsvar.

Ansvarig

Mentorer och samhällskunskapsläraren.

Datum när det ska vara klart (lägg in i programmets kalendarium/hypergene)

2020-03-31.

Rutiner vid akuta situationer

Policy

På Bessemerskolan råder det nolltolerans mot trakasserier och annan kränkande behandling. All personal ingriper och rapporterar omedelbart om det kommer signaler om att en elev känner sig diskriminerad eller trakasserad.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Personalen är observant och lyhörd för signaler från elever.
- Eleverna informeras om likabehandlingsplanen och vem de ska vända sig till när de själva eller någon kamrat upplever sig vara utsatt. Detta sker vid varje läsårsstart.
Mentorerna ansvarar
- Vårdnadshavare/förälder ska också informeras om likabehandlingsplanen och hur de ska gå tillväga för att göra en anmälan till skolan. Detta sker huvudsakligen vid utvecklingssamtalet och föräldramöte.
- Likabehandlingsplanen finns på programmets hemsida.

Personal som elev och vårdnadshavare kan vända sig till

Rektor:	Eva Aronsson	026-24 15 69
Biträdande rektor:	Fredrik Gottby	026-24 15 40
Likabehandlingsansvarig:	Magnus Hillman	026-24 20 69
Kurator:	Anders Andersson	026-24 17 45

Rutiner för att utreda åtgärder när elev kränks eller trakasseras av annan elev

1. Någon personal får information om händelser/missförhållanden
2. Den som fått kännedom om någon händelser/missförhållanden kontaktar berörda mentorer.
3. Elevhälsan involveras snarast.
4. Berörd mentor har samtal med den utsatte och ev. andra som kan ge information. (Blankett 2, Utredning trakasserier eller kränkande behandling)
5. Berörd mentor genomför samtalet med den utpekade.
6. Berörd mentor genomför samtal med ev. medlöpare.
7. Berörd mentor och helst ytterligare en personal genomför samtalet enskilt. Den eller de utpekade hämtas en och en till samtalet. Det är viktigt att dessa samtal förs omedelbart efter varandra så att eleverna inte får möjlighet att "prata ihop sig". Utpekade och offer skall ej sammanföras. Samtalet dokumenteras.
8. Den utsatta elevens mentor informerar rektor. (Blankett 1)
9. Den eller de utpekade uppmanas att berätta hemma om samtalet (om omyndig).
10. Vårdnadshavare till samtliga inblandade omyndiga informeras om situationen så fort som möjligt, helst samma dag senast dagen efter.

11. Uppföljningssamtal hålls efter ca en vecka med den utsatte och den eller de utpekade/medlöparna.
12. Har situationen förbättrats hålls ytterligare ett samtal ca två veckor senare för att kontrollera att läget är stabilt.
13. Mentor informerar rektor när ärendet avslutas.
14. Om berörda mentorer inte anser sig kunna lösa situationen kontaktas bitr. rektor.
15. Om bitr. rektor efter samtal med den utsatta eleven, eventuell vårdnadshavare och personal konstaterar att kränkningarna kvarstår skall den utsatta i detta läge erbjudas stödsamtal med kurator.
16. Bitr. rektor genomför samtal med utpekade/medlöpare. Även den eller de utpekade/medlöpare erbjuds stödsamtal med kurator.
17. Om vidtagna åtgärder ej ger effekt informeras rektor som kallar utpekade och eventuella vårdnadshavare till samtal. Vidare åtgärder beslutas och genomförs till dess att kränkningarna/trakasserier upphör.
18. Rektor informerar huvudmannen. (Blankett 3, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling)

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks eller trakasseras av personal

1. Den person som får kännedom om kränkande behandling vuxen till elev är skyldig att vända sig till rektor.
2. Rektor och bitr. rektor har samtal med den utsatta. Samtal kan också ske med andra som kan ge information om situationen.
3. Rektor och bitr. rektor informerar den utpekade om att någon elev känner sig utsatt. Den utpekade erbjuds ta med sig en facklig representant eller annan person till samtal.
4. Samtal genomförs helst omgående. I samtalet deltar rektor, bitr. rektor, utpekad samt den, den utpekade önskar ha med sig som stöd. (Blankett 2, Utredning trakasserier eller kränkande behandling)
5. Kunskapsförvaltningens personalhandläggare informeras och bedömning görs om hur ärendet ska hanteras vidare.
6. Vårdnadshavare till den utsatte informeras om situationen (om omyndig).
7. Den utsatte erbjuds stödsamtal med kuratorn.
8. Den utpekade erbjuds stödsamtal, via t.ex. företagshälsovården.
9. Rektor informerar huvudman. (Blankett 3, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling)

Rutiner vid uppföljning

Vi följer skolans rutiner för akuta situationer

Rutiner vid dokumentation

Varje insats dokumenteras, dateras och förvaras inlåst på expeditionens arkiv.

Varje ärende får ett diarienummer och samtliga dokument i ärendet ges samma nummer.

Ansvarsförhållanden

Enligt skollagen måste lärare och annan personal göra en anmälan till rektor så snart de fått kännedom på att en elev anser sig blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Detta görs via blankett 1, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling

Skolans rektor ansvarar för att åtgärder vidtas, uppföljning genomförs samt att aktiviteter för att förebygga och förhindra att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling sker i verksamheten.

Rektor är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen. Det gäller alla kränkningar eller misstänkta kränkningar. Detta görs via skolans blankett 3, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling

Rutinerna är gemensamma för Bessemerskolan och läggs in i varje programs likabehandlingsplan. Rutinerna revideras årligen i samband med att nya likabehandlingsplaner upprättas.